

RAXIT KASALLIGI VA UNING ASORATLARIDA REABILITATSIYA

*Rabbimova E'zozxon Shuhrat qizi**Zarafshon Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi**Maxsus fan o'qituvchisi*

Annotatsiya:bu maqola raxit kasalligi uning kelib chiqish sabablari,kasallikning kechishi va uning asoratlari to'g'risida keng ko'lamli ma'lumot beradi va o'quvchiga bugungi kunda mavjud yondashuvlar va kelajakdagi imkoniyatlar haqida tasavvur beradi. Maqola raxit kasalligining asoratlari va buning oqibatida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ikkilamchi kasalliklar haqida va shu bilan birga uning asoratlarida qo'llaniladigan rehabilitatsiya usullari haqida batafsil ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar: Rehabilitatsiya, raxit, deformatsiya, varus, valgus, intellektual, kalsiy, medikamentoz, terapevtik, profilaktika.

Bolalarda raxit kasalligi. Bu kasallik 2 oydan 2–3 yoshgacha bo'lgan bolalarda, kasallikdan keyingi asoratlari esa 1 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan bolalarda va undan kattalarda ham aniqlanadi. Ushbu maqolada, Raxit kasalligi va uning asoratlarida rehabilitatsiyasidagi yutuqlar tahlil qilinadi.

1 Raxitga chalingan bolada quyidagi belgi va alomatlar paydo bo'ladi:

Ko'p terlashi (ayniqsa uyqu paytida), injiqlik, yig'loqilik, tez-tez kasal bo'lishi, boshning ensa sohasida soch to'kilishi. Agar boshlang'ich bosqichlarda kasallik davolanmasa, D vitamin yetishmovchiligi avjiga chiqib, suyaklar tarkibi o'zgaradi, ular yumshab ketadi. Bunday bolalarda tishlar yorib chiqishi kechikadi, tirnoqlar dag'al va xira bo'lib qoladi, sinuvchan bo'ladi. Kasallikning og'ir holatlarida kalla suyaklari va ko'krak suyaklari qiyshayishi (deformatsiyasi) kuzatiladi. Yura boshlagan bolalarda esa oyoq suyaklari qiyshayishi, varus hamda valgus qiyshayishlar kuzatiladi. D vitamin yetishmovchiligi deyarli barcha moddalar almashinuviga ta'sir etadi va natijada organizmda kalsiy (Ca) moddasi yaxshi o'zlashtirilmaydi, hatto suyaklar tarkibidan ham yuvilib ketadi. Bu esa suyaklar yumshab ketishiga olib keladi. Bola yaxshi o'smaydi, kech o'tiradi, kech yuradi, intellektual (aqliy) rivojlanish ham kechikadi.

2 Kasallikni oldini olish:

Kasallikni oldini olish maqsadida yosh bolalarga 2 oylikdan boshlab D3 vitaminini spirtli yoki yog'li eritmasi 1–3 tomchidan buyuriladi. D vitamini mavjud bo'lgan oziq-ovqat mahsulotlari – tuxum sarig'i, jigar, sariyog', baliq va baliq moyi, mol go'shti, qizil sabzi, ko'katlar, loviya va boshqa qator sabzavotlar tavsiya etiladi. Bu mahsulotlarda mavjud bo'lgan turli xil vitaminlar va minerallar emizikli bola organizmiga ona suti bilan kiradi.

3 Kasallikni davolashda:

Eng avval, onalarga bu kasallik haqida to'liq ma'lumot berishdan boshlash kerak. Emizikli ona to'g'ri ovqatlansa, bolani to'g'ri ovqatlantirsa, to'g'ri parvarishlasa, bunday noxushliklar yuzaga kelmaydi. Oziq-ovqat ratsionini to'g'ri tashkil qilish, kunlik ratsionda oqsillar, yog'lar, uglevodlarni to'g'ri balanslangan (muvozanatlangan) holatga keltirish, raxit kasalligini davolash va profilaktikasida muhim o'rin egallaydi. Medikamentoz davolash D3 vitaminining eritmalaridan terapevtik dozalarda buyurishdan, tarkibida Ca (kalsiy) moddasi va D vitamin mavjud bo'lgan mahsulotlar ratsionga kiritilishidan boshlanadi. Shuningdek, oftobda ertalabki soatlarda bolani sayr qildirish kerak bo'ladi. Odam terisida quyosh nuri ta'sirida ham D provitamini ishlab chiqariladi.

Bundan tashqari davo sifatida massaj, davolovchi jismoniy tarbiya, tuzli eritmalar, quyosh va havo vannalari ham yaxshi natija beradi. Bolalarda raxit kasalligida, massaj umumiy va alohida tana qismlari uchun qo'llaniladi

Xulosa Raxit kasalligi yildan yilga oshib borayotgan kasalliklardan biri hisoblanadi. Atrof-muhit omillari va ijtimoiy sharoitlar raxit kasalligining ko'payishiga olib kelmoqda. Raxit va unung asoratlariga qarshi kurashishda zamonaviy tibbiyot yutuqlari, profilaktika va rehabilitatsiya chora tadbirlari ahamiyatlidir. Bu maqola, raxit kasalligi va uning asoratlarida davolash usullari haqida keng ko'lamli ma'lumot beradi va o'quvchiga bugungi kunda mavjud yondashuvlar va kelajakdagi imkoniyatlar haqida tasavvur beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rehabilitatsiya, massaj va mehnat bilan davolash 2016. Bahodirova
2. Anatomiya, fiziologiya va patologiya 2013. Toshkent. Ilm-fan nashriyoti

Internet saytlari

1. WWW.Google.uz
2. WWW.Arxiv.uz
3. ziyo.net.u